

Njena zadnja ura je bila kaj ganljiva. Posebno je bila umirajoča deklica vtolažena, ko je še prišel g. kaplan in ji ob zadnjih trenutkih narekoval lepe molitve in svete vzdihljeje. Predno je prišla v nezavest, pritisnila je še sv. križ na ustnice ter vzdihnila: »Jezus, v tvoje roke izročim svojo dušo!« Duhovnik ji še podeli vesoljno odvezo in blagoslov za zadnjo uro. — Julijana se še jedenkrat probudi, ozre se okrog sebe, pokaže z roko proti nebesom ter se sladko nasmehlja. Še kake trikrat globoko dihne in njena čista duša je stala pred sodnikom, ki jo je gotovo vzel v število nedolžnih otrok.

Dolg sprevod je spremljal čez dva dni mrtvo Julijano na pokopališče. Pobožnega otroka nima rad samo Bog, imajo ga radi tudi ljudje.

24. Sv. Tarcizij.

Ob koncu III. zvezka knjige »Izgledi bogoljubnih otrok« se bere v pesniški obliki prelepa dogocba iz prvih časov krščanstva. Naj jo pove tudi »Angeljček« v prosti, nevezani obliki.

V prvih treh stoletjih po Kr. so pagani pomorili veliko kristijanov, ker niso hoteli Jezusa zatajiti in malikov moliti. Posebno v Rimu so jih neusmiljeno mučili in pomorili na tisoče. Mrliče so kristijani pokopavali v podzemelj-kih v kamen izsekanih votlinah, katere imenujemo katakombe. Katakombe so bile ob enem tudi cerkve, v katerih so prvi kristijani službo božjo obhajali; tukaj so bili pri sv. maši, pri spovedi, pri sv. obhajilu itd.

Nekoč je bilo zopet jako veliko kristijanov v ječi, kateri bi morali kmalu umreti mučeniške smrti. O kako bi bili radi še jedenkrat sv. obhajilo prejeli, predno gredo v smrt! Toda kdo si bo upal iz katakomb v ječo prinesiti presv. rešnje Telo? Daljna je bila pot po ulicah rimskega mesta, in pagani so poznali vse krščanske duhovnike. Ko bi se bil le kateri prikazal na cesti, neusmiljeni Rimci bi ga bili takoj zgrabili in umorili; pa še najsvetejši Zakrament bi mu bili vzeli in oskranili.

Takrat je v katakombah maševal pobožni mašnik Dijonizij. Ko so bili navzoči kristijani obhajani, rad bi

bil častitljivi mašnik sv. obhajilo poslal tudi ubogim jetnikom, ki so se v ječi pripravljali na strašno mučeniško smrt.

Sv. maša je minula, presv. rešnje Telo je bilo na altarju pripravljeno; Dionizij se obrne in gleda, če bi med zbrano družbo mogel dobiti koga, ki bi ga mogel varno nesti zaprtim kristijanom v ječo. Tu se oglasi deček, po imenu Tarcizij, ki je Dijoniziju pri sv. maši stregel, ter poklekne pred mašnika. Dečkov obraz je bil tako lep in nedolžen, da je bil videti kakor angelj. Tarcizij nastavi svoji roki, da bi sprejel Najsvetejše. »Ti si premlad, dete moje,« pravi mu mašnik prijazno. — »Zato, ker sem mlad, ne bodo mi pagani ničesar prizadejali. Ne bodo si mislili, da imam presv. Zakrament pri sebi, in jaz ga najvarnejše ponesem v ječo. O, kako se veselim te velike časti. Prosim vas, prečastitljivi oče, spolnite mi to prošnjo!« Solze stopijo dečku v oči in lica mu zarudé, ko spregovori te besede. Prosi tako nujno, da si mašnik misli, Bog bode pomagal pogumnemu, pobožnemu otroku. Dijonizij položi sv. rešnje Telo v lanen prt in ga skrbno zavije. Potem ga zavije še v drugi prt in izroči dečku predragi zaklad.

»Pomisli,« pravi mu še, »pomisli, koga nosiš pri sebi. Obljubi mi, ali hočeš zvesto varovati Zveličarja?«

»Rajše hočem umreti, kakor da bi si dal uropati svojega Boga,« odgovori Tarcizij. Na prsi pod obleko skrije sv. obhajilo, položi roki navskriž in hitro odide.

Ko je šel po mestnih ulicah, stala je pri mestnih vratih neke velike hiše imenitna gospa. Ta gospa ni imela otrok, in Tarcizij, ki se je bližal, zanimal jo je, ker je bil tako lep in nedolžen; rada bi ga bila posinovila.

»Čakaj jeden trenutek, ljubi otrok,« pravi mu in stopi predenj. »Povej mi, kako se imenuješ in kje stanujejo tvoji stariši?«

»Jaz sem Tarcizij, sirota,« odgovori ji smehljaje se, »stanovanja nimam!«

»Pojdi v mojo hišo in odpočij si; nekaj se imam s teboj zgovoriti. O, da bi imela tacega otroka, kakor si ti!«

»Zdaj ne, dobra gospa, zdaj ne. Nobenega trenutja ne smem zamuditi.«

»Pa mi obljubi, da prideš jutri; to-le je moja hiša.«

»Ako bom še živel, pridem,« odgovori deček prijazno. Gospa gleda za njim in si misli: za njim pojdem. Kmalu potem zasliši šum in strašno vpitje; ustavi se. Ko zopet utihne, gre za dečkom.

Med tem je prišel Tarcizij do velikega prostora, kjer je ravno nekaj dečkov hotelo igro pričeti.

»Jednega še manjka!« vzklikne neki deček. »Kdo naj se še gre?«

»Glej,« pravi neki drugi, »tukaj gre Tarcizij, ki ga že dolgo nisem videl. Pojdi sem, Tarcizij, in igraj se z nami! Kam pa letiš tako hitro?« Dečka prime za roko.

»Zdaj ne morem, Petilij, res ne morem. Imam nekaj prav važnega opraviti.«

»Pa moraš!« zavpije drugi in ga zagrabi. Bil je to močan in prepirljiv deček. »Pojdi se z nami igra!«

»Prosim te,« reče preplašeno ubogi deček, »pusti me, naj grem!«

»Ne,« odgovori zlobni deček. »Kaj pa nosiš tukaj-le v nedriju? Pa že kakšno pismo! No, to se ne bode spri-dilo, če ga jaz hranim pol ure. Daj je sem!« siloma zagrabi presv. rešnje Telo.

»Ne, ne!« odgovori Tarcizij in se ozira proti nebu.

»Hočem videti,« pravi mu nasprotnik jezno. »Ho-čem videti, kaj nosiš s seboj.«

Nato začne suvati in tepsti Tarcizija. Množica ljudij se zbere in gleda, kako drži deček roki križema sklenjeni in se dá sovati in tepsti. Noče se tepsti, a Naj-svetejše drži trdno, četudi si zlobni deček, ki je bil veliko večji in močnejši, vse prizadene, da bi mu ga vzel.

»Kaj je to? Kaj je neki to?« povprašuje slehrni. Memo pride neki imeniten Rimljan. Ko zagleda Tarcizija, pravi zaničljivo: »Kaj da je to? Mladič je krščanski pes in nese svetstvo kristijanom.« To rekši gre dalje. Drugi pagani pa so bili zvedavi; hoteli so svetstvo videti in zaničevati.

»Pokaži, kaj neseš s seboj,« kličejo dečku. Neki kovač ga udari s pestjo po obrazu, da jame krvaveti. Tudi drugi ga bijejo, dokler se ves otekel in ranjen ne zgrudi na tla. Tarcizij je bil napol mrtev, a roki je še zmiraj trdo držal na prsih. Ravno so mu hoteli iztrgati

dragoceni zaklad, kar razprši močen udarec pagane narazen; nekateri popadajo na tla, drugi zbežijo. Bil je velik, močan častnik, ki je divjake tako prestrašil in razpodil. Bil je kristijan in je poznal Tarcizija. Ko so pagani odšli, poklekne častnik in solznih očij vzdigne raztepenega in omedlelega dečka. Nato ga prijazno vpraša: »Tarcizij, ali si hudo ranjen?«

»To nič ne dé, Kvadrat,« odgovori deček in smehljaje se spregleda. »Toda sv. obhajilo imam pri sebi. Zdaj moraš ti skrbeti, da ga pagani ne vzamejo.«

Kvadrat dene dečka na rame in se veseli, da sme nesti ne le dečka, ki je postal mučenec, marveč tudi preljubega Zveličarja samega. Deček počiva na prsih močnega vojščaka, pa še zmiraj z rokami trdno drži presveti Zakrament.

Neka gospa ju sreča, postoji in natančneje pogleda, kaj da nese častnik. »Ali je mogoče!« vsklikne. »Ali je to Tarcizij, ki sem ga ravno kar videla še tako lepega? Kdo je to storil?«

»Dobra gospa,« odgovori Kvadrat, »hudo so ga zdelali, ker je kristijan.«

Gospa pogleda otroku v obraz. Še odpre oči, pogleda jo smehljaje se in umrje. Tega pogleda ni nikedar pozabila in kmalu potem je postala kristijana.

Kvadrat prinese mrtvega dečka s presv. rešnjim Telesom k Dijoniziju. Mašniku skoro solze niso pustile gledati, ko je privzdignil dečkove roke in vzel iz njegovega nedrija Najsvetejše. Prta sta bila še lepo zganjena, kakor je bil izročil dečku.

Kristijani so pokopali truplo sv. Tarcizija v katakombah. Zdaj se častijo njegove svetinje v neki cerkvi rimskega mesta; on pa naj v nebesih prosi za ljubo mladino, osobito pa za one srečne otroke, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo.

Šola rajske nedolžnosti.

(Konec.)

Gotovo ste že slišali, da so v tem ali onem kraju solo nenadno zaprli ali opustili. To pa so storili iz po-